

Vägledning VATTENBRIST

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. Vi har generellt mycket vatten i Västra Götalands län, men det betyder inte att tillgång till rent vatten på alla platser i länet året runt är en självklarhet. Längre perioder med torka är att förvänta och i vissa områden i länet uppstår det redan idag återkommande vattenbrist.

Länsstyrelsens rekommendationer

Kommunerna måste ha med vattenbrist i sin planering. Förutom konkreta åtgärder krävs beredskap, information och samverkan med andra myndigheter. Nödvattentankarna är begränsade till antalet och enbart avsedda för akuta lägen – inte sådant som kan förutses. Det krävs åtgärder för att kunna öka kapaciteten, bibehålla kvaliteten, öka robustheten i vattenförsörjningssystemen samt minska spill och läckage.

Förebygg vattenbrist genom

- ✓ uppdaterade tillstånd för vattenuttag och att alla berörda är väl informerade om tillståndets villkor
- ✓ regelbunden egenkontroll
- ✓ en vattenförsörjningsplan med ett flergenerationsperspektiv
- ✓ skyddade vattentäkter
- ✓ att prioritera vattentillgångar, vattentäkter och grupper med förtur
- ✓ att VA-planen omfattar tekniska behov både inom och utom nuvarande verksamhetsområde
- ✓ att VA-planen också omfattar information om reservvatten, nödvattenförsörjning samt vattenskyddsområden

Årsmedeltemperaturen i Sverige ökar ungefär dubbelt så snabbt som genomsnittet på jorden. Av de senaste trettio åren har bara två varit kallare än normalt. Klimatförändringen medför att vi kan förvänta oss mer extremt väder och ökad risk för naturolyckor och samhällsstörningar. Vi kan förvänta oss mer nederbörd och översvämningar. Pågående temperaturökning medför också att vi kan få fler värmeböljor, problem med torka och en längre säsong med skogsbrandrisk.

- ✓ att planerna är en del av underlaget för den kommunala översiktsplanen
- ✓ att alla har tillgång till information om hur vi kan spara på vattnet.

Hantera vattenbrist genom

- **Information.** Samhället behöver informeras löpande om vattenläget och behov av vattenskyddsåtgärder. Kommunerna behöver i god tid vara tydliga med vad eventuella vattenförbud innebär och vilka som eventuellt undantas från dem. Uppmana också invånarna att spara på vattnet.
- **Rapportering.** Länsstyrelsen kan vid lågt vattenstånd kräva in en regelbunden rapportering om situationen från kommunerna.
- **Samverkan.** Ta i god tid kontakt med de större förbrukarna i kommunen och angränsande kommuner för att nyttja vattnet där det bäst behövs. Undersök också möjligheterna att distribuera vatten.

Länsstyrelsens roll

Vi arbetar med planering och skydd av länets vattentillgångar genom att

- ta fram en regional vattenförsörjningsplan med inriktning på dricksvatten och granska kommunala VA-planer
- skydda dricksvattnets kvalitet och kvantitet genom att inrätta och revidera vattenskyddsområden
- utöva tillsyn och prövning av vattenuttag, kartlägga vattentillgångar genom miljöövervakning och statusklassning
- vägleda och ge råd till kommun och samhälle
- följa vattenläget, ha beredskap och sammanställa kommunernas rapporter till beslutsunderlag för samordning
- uppdatera och informera om aktuellt vattenläge på webbplatsen.

Vattenfrågor ingår även i Länsstyrelsens arbete med tillsyn, tillsynsvägledning och planeringsunderlag inom flera verksamhetsområden.

Länsstyrelsen arbetar med att minska risker och sårbarheter i samhället, öka förmågan att hantera olyckor och kriser, minska konsekvenser av samhällsstörningar samt utvärdera och lära av inträffade händelser.

Länsstyrelsens Tjänsteman i Beredskap kan nå dygnet runt. Uppgiften är att starta vår krisledning vid allvarliga olyckor och kriser som berör länet. ■

Här hittar du mer information

Klimatanpassningsportalen

www.klimatanpassning.se

På klimatanpassningsportalen hittar du verktyg och kunskapsunderlag för klimatanpassning.

Länsstyrelsen

www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland

På Länsstyrelsens webbsidor hittar du exempelvis information om vattenläget i länet och regionalt arbete med klimatanpassning. Här får du också sidor med tips och råd om hur man som privatperson kan hjälpa till att spara på vattnet. Denna information kan kommuner och andra plocka ifrån och använda i sin egen information.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

www.msb.se

MSB har information om exempelvis naturolyckor och klimatförändringens påverkan på samhällsskydd och beredskap.

SMHI

www.smhi.se/klimat

SMHI har olika typer av klimatdata på sin webbplats.

Svenskt Vatten

www.svensktvatten.se

På Svenskt vattens webbsida hittar du information om vattentjänster, rapporter, utbildningar, forskning och fakta kring vattenhushållning.

Livsmedelsverket

www.livsmedelsverket.se

Hos Livsmedelsverket hittar du information om dricksvattenkvalitet, dricksvattenproduktion, vattenförsörjningssystem, vattenskydd, vattenbrist, nödvatten och utbildningar och lagstiftning kring dessa. På Livsmedelsverkets webbsida finns också nationella VAKA-gruppens råd inför och vid vattenbrist. VAKA står för Nationell vattenkatastrofgrupp.

Jordbruksverket

www.jordbruksverket.se

På Jordbruksverkets webbplats hittar du information om krav på vatten för djurhållning och information om vattenhushållning för jordbrukets vattenanläggningar.

Sveriges Geologiska Undersökning

www.sgu.se

Hos SGU hittar du information om klimatanpassning och vattenförvaltning av grundvatten, om aktuellt grundvattenläge i landet, om grundvatten i översiktsplanen, om brunnar, data och kartor.